HELT I HUNDRE: Solist Gjermund Larsen (i midten), skuespiller Hildegunn Eggen og dirigent Ole Kristian Ruud lover at folkemusikk skal møte symfoni og at publikum skal bli bedre kjent med spelkomponisten Paul Okkenhaug og hans venn Geirr Tveitt i Borggården på lørdag.

To hundreåringer og én urfremførelse

STIKLESTAD

Vi kjenner ham som spelkomponisten. Men lørdag blir publikum presentert for hele Paul Okkenhaug, når olsokorkesteret med solister feirer hans 100-årsjubileum.

Marte Veimo og Harald Sæterøy (foto)
marte.veimo@t-a.no / Tlf. 98 25 21 75

Det er ikke bare Paul Okkenhaug (bildet) som skal spilles under konserten i Borggården på Stiklestad. Det skal også en annen komponist som ble født samme år, nemlig Geirr Tveitt.

Nære venner

– Tveitt og Okkenhaug var nære venner, sier olsokorkesterets dirigent Ole Kristian Ruud. Komponistene hadde respekt for hverandre, selv om de var svært ulike personligheter.

– Okkenhaug var den beskjedne, mens Tveitt var den fyrige, som buldret der det buldres kunne, forteller Ruud. Det er ikke vennskapet komponistene imellom som er hovedårsaken til at de feires i samme konsert.

– Tveitt er musikalsk knyttet til det Stiklestad står for. Han passer inn her, og setter Okkenhaug rent musikkhistorisk i et perspektiv. Mens det var modernistene som satte i gang etter krigen, er dette to komponister som forbeholdt seg retten til å fortsette i den gamle tradisjonen.

– Både Okkenhaug og Tveitt «smasher» folkemusikken sammen i et symfonisk bilde, sier Ruud.

En av de beste

Fire av Tveitts «Hundrad hardingtonar», skal fremføres, og under Tveitt-avdelingen er Gjermund Larsen fra Verdal solist på hardingfele – akkurat som han var under den TV-overførte markeringen av Hauge-Tveitt-jubileet tidligere i år.

– Jeg ringte til Turid Hofstad etter første prøve hos NRK for å be henne kontakte Gjermund. Han er en av de beste vi har. Jeg hadde ikke spurt hvilken som helst folkemusiker om å være med på dette, sier Ruud.

– Det er uvant for en spellemann å være solist for et orkester, medgir Larsen. Det er artig og utfordrende. Tveitt kombinerer folkemusikk og symfoni fint. Noe er krevende med fremmede toner og rytmer, men det er også mye kjent, sier Larsen,

Urfremførelse

Under konserten som skal sys sammen av skuespiller Hildegunn Eggen, skal publikum bli bedre kjent med allsidigheten til Okkenhaug. Blant annet starter det hele med en overture som ikke er spilt i Trøndelag tidligere.

– Den er det Beethoven over, sier Ruud.

Et av de mange høydepunktene blir urfremførelsen av komponisten Wolfgang Plagges bestillingsverk, som er satt sammen av flere av Okkenhaugs stykker.

– Det er blitt brodert sammen til et helhetlig verk, sier Ruud. Verket, som har fått tittelen «På eigen gård», består av åtte melodier hvorav seks sanger og to instrumentale melodier, opprinnelig skrevet for klaver. Solister er operasangerne Marianne Andersen og Ola Marius Ryan.

– Vi ønsker å gjenspeile Okkenhaug som en helhetlig person. Okkenhaug var jo både bonde, organist og komponist. Noen sier at han ikke ønsket å være bonde, men det er ikke sant, han var stolt av det, sier Ruud. Han røper at flere historier fra Okkenhaugs liv kommer frem i verket.

– Mye av Okkenhaugs musikk er mold-preget. Men vi slutter med sitatet «Og derfor finner jeg adel i mitt friske bondeyrke» – og der avslutter vi konserten i dur, forteller Ruud.

OM SPELET

Toralv Maurstad (spiller Gammal-Jostein)

– Hvordan opplever du å være på Stiklestad?

– Det er veldig hyggelig her, atmosfæren er veldig god. Jeg har også en gammel venn på Trones. Vi kan spille golf i den lille fritiden vi har. Dessuten synes jeg Inderøy og Ytterøy er fine steder.

– Hvordan synes du det er å arbeide med regissør Stein Winge?

– Jeg kan bare skryte av det. Det finnes mange former å sette en scene på. Noen regissører har en annen dynamikk, og overlater mye til skuespilleren. Det gjør at skuespilleren kan komme frem med det han har på hjertet. Slik blir det at skuespilleren tror han lager sin egen rolle. Jeg har også arbeidet sammen med Winge tidligere.

– Hva er den største utfordringen som Gammal-Jostein?

– Det er kanskje å gi uttrykk for mye visdom, uten så mye tekst. Så er det å være blind. Jeg må finne måten å gå på, stå på og snakke på som blind.

– Hvorfor bør folk komme og se årets spel?

– Fordi de har lyst. Spelet er ikke bare Spelet, det er noe vi kjenner fra vi er små. En kulturarv.